

Opština Herceg Novi

n/r Predsjednika Nikole Gojkovića

Tivat, 06.02.2015

Broj: 339/15

Vodosnabdijevanje odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali, Faza III – Herceg Novi

Poštovani gđine Gojkoviću,

U skladu sa zaključcima sa sastanka održanog sa menadžmentom Opštine Herceg Novi 30.01.2015.god. u prilogu možete naći pregled situacije na ugovoru broj 04-1816/12 od 10.07.2012 zaključenom između Društva za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture u opštini Herceg Novi i kompanije Celtikciouglu, Turska pripremljen od strane Konsultanta kao i njihovu preporuku. U nastavku je dopuna razrade ovih opcija koje su na raspolaganju za nastavak Projekta sa aspekta Agencije za implementaciju Projekta.

Priloženi izvještaj Konsultanta sadrži sažeti pregled situacije na ugovoru u smislu izvršenog i preostalog posla, finansijske strukture i statusa, osnovnih postavka Ugovora po pitanju plaćanja Izvođača, odštete za kašnjenje, testiranja, podizvođača, raskida ugovora i aneksa. Dati pregled situacije služi kao osnova za evaluaciju statusa ugovora i opcija na raspolaganju Investitoru, koje Nadzor navodi počevši od strane 8 Izvještaja. Na strani 11 Izvještaja Nadzor daje svoje viđenje opcija koje su na raspolaganju Investitoru i preporuku za nastavak Projekta.

Nadovezujući se na Izvještaj Nadzora, obavještavamo Vas da Vodacom dijeli mišljenje Nadzora o mogućim opcijama. U nastavku bismo željeli da upotpunimo mišljenje Nadzora o dvije osnovne opcije kako biste imali jasniju sliku o neophodnim koracima i očekivanjima.

Opcija 4: Produženje roka do početka ljetnje sezone uz raskid ugovora od strane Investitora ukoliko ne dođe do angažovanja dodatnih kapaciteta

Produženje:	Do 15. juna 2015
Ugovorna osnova za produženje:	Postoji - na osnovu postojećih odštetnih zahtjeva Izvođača za sekundarnu vodovodnu mrežu i konekcije pumpnih stanica na elektro mrežu.
Očekivanja:	Neophodan radni učinak za završetak ugovora do ljetnje sezone je i dalje moguće ostvariti uz uvođenje dodatnih ekipa i rada u 2 ili 3 smjene kao i uz bolju organizaciju posla od strane Izvođača. Što se tiče dijela sistema od Forte Mara do Meljina koji je od suštinske važnosti za puštanje u rad postrojenja za prečišćavanje sredinom ljetnje sezone 2015., smatra se da Izvođač može završiti građevinske radove zajedno sa pumpnim stanicama na vrijeme čak i uz zadržavanje trenutnog progressa radova i otpočinjanje radova na PS Forte Mare u skladu sa dinamičkim planom.

Neophodni koraci prema Izvođaču:	<p>Sastanak sa vlasnikom kompanije na kojem bi Opština Herceg Novi iznijela viđenje ugovorne situacije i postavila sljedeće zahtjeve bez odstupanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvođač tj. podizvođači da odmah uvedu rad u smjenama (2 ili 3 smjene); • Izvođač tj. podizvođači da odmah uvedu dodatne ekipe; • Izvođač momentalno da angažuje podizvođača tj. timove za testiranje i reparaciju kolektora (Investitor ne treba dozvoliti dovođenje u vezu izvršenja ovih preduslova za nastavak sa trenutkom isplate tj. uplate Privremene Situacije broj 13, ukoliko Izvođač to pokuša). <p>Ukoliko Izvođač pristane na gore navedeno, tražiti sljedeće po pitanju potpisivanja Aneksa kojim bi se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potvrdilo da odobreno produženje roka neće izazvati nikakve finansijske implikacije po Investitora; • Potvrdilo odustajanje Izvođača od svih odštetnih zahtjeva koje je dostavio u prethodnom periodu tj. prihvatanje izdatih tzv. determinacija Nadzora; • Definisali vremenski markeri za određene grupe radova koji bi bili obavezujući po Izvođača, i • Omogućilo fleksibilnije plaćanje u smislu minimalnog iznosa za mjesečne situacije tj. omogućenja mjesečnih situacija kako bi Izvođačev protok novca pratio zahtjevano radne učinke.
Neophodni koraci prema KfWu:	<p>Ukoliko Celtikciouglu prihvati gore navedene uslove, neophodno je da Opština Herceg Novi uz podršku Vodacomu prema KfW banci preduzme sljedeće korake:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakon pristanka vlasnika kompanije Celtikciouglu na postavljene zahtjeve i osnova za Aneks, KfWu dostavi zahjev za produženje, mišljenje Konsultanta i nacrt Aneksa na odobrenje. • Sa KfWom dogovori proceduru za preuzimanje podugovora podizvođača u slučaju raskida ugovora sa glavnim Izvođačem, prevashodno po pitanju direktnog plaćanja podizvođačima iz kredita ili sopstvenog učešća, korekcije jediničnih cijena do nivoa cijena glavnog izvođača, eventualnog proširenja podugovora kao i organizacije njihovog posla. • Sa KfWom dogovori proceduru za eventualni izbor nominovanog podizvođača i njegovo plaćanje, kako bi se taj korak razradio na vrijeme i bio spreman na uključenje u ugovor odmah nakon neispunjavanja postavljenih markera od strane Izvođača.
Rizici:	<ul style="list-style-type: none"> • Izvođač ne angažuje dodatne kapacitete i ugovor se ne završi do početka/ kraja ljetnje sezone i pored uvođenja nominovanog podizvođača koji bi obezbijedio dio dodatnih kapaciteta, testirao položene cjevovode i vršio reparaciju. • Investitor ne može direktno da nominuje kompaniju koja bi bila nominovani podizvođač već mora da sprovede proceduru izbora koja je dugotrajna (sakupljanje ponuda, periodi pripreme ponuda, vrednovanja, saglasnosti, ugovaranje, mobilizacija, uvođenje u posao,...). • Investitor ne uspije da nađe zainteresovanu kvalifikovanu kompaniju koja bi bila nominovani podizvođač i koja bi mogla angažovati kapacitete brzo. • I pored nominovanog podizvođača Ugovor se ne završi do kraja ljetnje sezone čime se aktivira obaveza naplate odštete za kašnjenje, što bi opet dovelo do raskida

	ugovora, sudskog epiloga kao i preuzimanje podizvođača za završetak ugovora do kraja 2015. godine
Troškovi Investitora:	Investitor nema dodatnih troškova sem plaćanje rada Nadzora za produžetak roka. Ovi troškovi ne prouzrokuju dodatne troškove u smislu obezbjeđenih sredstava za Projekat budući da oko 1 milion eura sredstava za nepredviđene radove najvjerovatnije neće biti angažovana u okviru realizacije Projekta

Nominovani Podizvođač (Podizvođač kojeg Investitor uvodi u Ugovor a Izvođač je u obavezi da potpiše ugovor sa njim i da ga plaća uz 5% marže)

Dok god se ne zaključi ugovor između Izvođača i nominovanog podizvođača, ugovor se ne može raskinuti jer je postojanje osnovnog ugovora i glavnog izvođača preduslov za uvođenje nominovanog podizvođača. Naša procjena vremena koje je potrebno da se zaključi ugovor između Izvođača i nominovanog podizvođača (tj da se završi neophodna procedura nalaženja kompanija, izbora, pregovaranja, uvođenja u posao, potpisivanja ugovora između te kompanije i Izvođača, mobilizacije i samog posla kojeg ta kompanija treba da radi) je takva da smatramo da taj podizvođač neće imati vremena da odradi preodređen posao do ljetnje sezone. Smatramo da uvođenje nominovanog podizvođača ne bi dalo pravovremene benefite i da je uputnije preuzeti postojeće podizvođače i određenim izmjenama njihovih podugovora povećati i obim i kvalitet i dinamiku njihovog posla.

Smatramo da ova opcija dakle treba da se ograniči na pritisak na Izvođača da sam poveća kapacitete do određenih vremenskih markera. Ukoliko Celtikciouglu ne prihvati gore navedene uslove za produženje roka do ljetnje sezone ili prihvati pa onda ne ispuni definisane vremenske markere u prvom periodu, ova opcija prerasta u Opciju 3 - raskid ugovora od strane Investitora i preuzimanje podugovora za završetak kritičnih aktivnosti do početka ljetnje sezone. U međuvremenu je potrebno praviti pripremu preuzimanja podizvođača i raskida, koja je vrlo izvjesna uzimajući u obzir dosadašnje ugovorno ponašanje izvođača.

Ukoliko Celtikciouglu uspije u povećanju kapaciteta i odradi zadovoljavajući dio posla do ljetnje sezone uz izvršenje testiranja i reparacije kolektora, treba razmotriti mogućnosti koje daje ugovor za završetak elektro i mašinskih radova tokom ili poslije ljetnje sezone.

Opcija 3: Raskid ugovora

Raskid:	Nakon sastanka sa vlasnikom Celtikciouglu-a, dogovora sa KfW bankom i njihove saglasnosti
Ugovorna osnova za raskid:	Postoji
Neophodni koraci prema KfWu:	<ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za saglasnost na raskid ugovora uz elaboraciju predloga za završetak radova do ljetnje sezone sa postojećim podizvođačima i za završetak cijelog Projekta za kojeg je obezbjeđeno finansiranje. • Sa KfWom dogovoriti proceduru za preuzimanje podugovora prevashodno po pitanju direktnog plaćanja podizvođačima iz kredita ili sopstvenog učešća kao i organizacije njihovog posla. • Sa KfWom dogovoriti proceduru oko izmjene nepovoljnih odredbi podugovora postojećih podizvođača prevashodno po pitanju jediničnih cijena kao povećanja obima

	<p>posla nekog od postojećih Izvođača (po pitanju testiranja u cilju izvršenja testiranja i popravki prije asfaltiranja pred ljetnju sezonu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sa KfWom dogovoriti proceduru oko izbora novog Izvođača za završetak sistema na Rivijeri (nakon ljetnje sezone 2015.) ili nastavak sa nekim od postojećih podizvođača nakon ljetnje sezone.
Neophodni koraci:	<ul style="list-style-type: none"> • Pregovaranje sa podizvođačima o nastavku aktivnosti sa njima nakon raskida, uslovi preuzimanja podugovora, aneksiranje istih u smislu nivelacije jediničnih cijena i dodatnih vrsti radova, uvođenja dodatnih smjena i ekipa. • Preuzeti trenutnog podizvođača na kolektoru i pumpnim stanicama na dijelu od Forte Mare do PPOVa u cilju završavanja dionice sistema koja će omogućiti dovođenje otpadne vode u PPOV i uključiti mu testiranje i popravke u podugovor; • Preuzeti podizvođača za asfaltne i završne radove u cilju omogućenja pripreme ljetnje sezone; • Preuzeti podizvođača na Rivijeri ali samo za završetak radova koje je uradio do sada uz testiranje i popravku kao i započetih pumpnih stanica ili nastavak ali sa značajnim povećanjem kvaliteta radova uz modifikaciju podugovora. • Razmotriti preuzimanje izvođača za elektro i mašinske radove u zavisnosti od realizacije posla na građevinskim radovima • Instruisati Nadzor da pripremi presjek stanja na radovima na Rivijeri i da pripremi dokumentaciju neophodnu kao ulazni podatak za pripremu novog tendera • Instruisati Nadzor da pripremi dokumentaciju za arbitražu.
Posledice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor predviđa arbitražu nakon raskida, u slučaju neuspješne arbitraže sudski spor • Faza dokazivanja šteta i preostalih obaveza Izvođača po pitanju i kvaliteta urađenog posla i određivanja opravdanih iznosa aktiviranih garancija • Veća cijena za završetak sistema na Rivijeri, dodatni konsultantski troškovi, stavljanje u funkciju tog dijela sistema optimistično sredinom 2016 godine • Potreba za obezbjeđenjem dodatnih sredstava u odnosu na ona već obezbjeđena za Projekat (i za završetak radova i za Konsultanta)
Rizik:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezadovoljavajući napredak izvođenja radova na dosadašnjem ugovoru je posledica neadekvatnog performansa upravo postojećih podizvođača na ugovoru. Postoji rizik da i pored izmjene u njihovim podugovorima po pitanju cijena, uslova, itd, kvalitet izvođenja radova i dinamika ostanu nezadovoljavajući • Pitanje preuzimanja postojećih podugovora je takođe u vezi sa neizmirenim dugovanjima Celtikciouglua prema tim podizvođačima u trenutku raskida ugovora. Pitanje je da li su ti podizvođači voljni čak i solventni da nastave dalje uzimajući u obzir da eventualni prethodni dugovi mogu biti izmireni tek nakon započinjane postupka oko garancija

Opcija 2: Primjena odštete za kašnjenje

Ova opcija podrazumjeva u stvari Opciju 3, uz dodatan značajan gubitak vremena i skoro siguran nezavršetak nijednog dijela posla do ljetnje sezone.

Podugovori sa podizvođačima se ne bi mogli preuzeti do samog raskida ugovora. Izvođač sa primjenom odštete za kašnjenje ne bi pristao na uvođenje nominalnog Podizvođača niti bi plaćanje nominalnog podizvođača moglo da funkcioniše pod takvim uslovima.

U arbitraži, Izvođač bi imao pravo da osporava datum početka naplate odštete za kašnjenje (zbog postojećih odštetnih zahtjeva).

Predlažemo da naredne sedmice Opština Herceg Novi, Društvo i Vodacom održe sastanak na temu pripreme za sastanak sa gđinom Celtikciouglu-om kao i eventualnog pojašnjenja mogućih opcija koje su na raspolaganju Investitoru.

S poštovanjem,

Boris Vuković
Izvršni direktor

Dostavljeno:

- Naslovu
- Društvo za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture
- a/a.

Dopis za: **Vodacom d.o.o.**
n/r: gđin Boris Vuković, Direktor

Date: 03.02.2015
Our reference: DCE/0617/15/HN-RB
Focal point:
Project-No.: 04-1816/12
Subject:

**Finansijska saradnja Republike Njemačke sa Crnom Gorom
„Vodosnabdijevanje i odvođenje otp. voda na Jadranskoj obali III“ Herceg Novi”**

Predmet: Prekoračenje Roka za izvođenje Radova; Izvođačev neodgovarajući radni učinak

Ref.:

Prilog:

Poštovani,

S obzirom na slab radni učinak uz znatno prekoračenje ugovorenog Roka za izvođenje Radova, mogući slučajevi su prokomentarisani u daljem tekstu, uz različite opcije za prevazilaženje ovih problema

1. Opšti podaci
2. Pretpostavka Izvođačeve finansijske situacije
3. Izvođačev protok novca
4. Ugovoreni uslovi plaćanja
5. Odšteta za kašnjenje
6. Ispitivanja
7. Podizvođač, imenovani podizvođač
8. Raskid Ugovora od strane Izvođača
9. Raskid Ugovora od strane Investitora
10. Aneks za produženje Roka

1.Opšti podaci

Cijena Ugovora	€ 18.5 mil.
~ neupotrebljen iznos za nepredviđene radove	€ 1 mil.

■ Dahlem
Office Tivat
Seljanovo
Novo Naselje 13
Tivat
Montenegro

Phone: +382 32 671 239
Fax: +382 32 671 236

montenegro@dahlem-consult.com

Office Herceg Novi
Spasića i Mašare 52
Herceg Novi
Montenegro

Phone: +382 31 327 249
Fax: +382 31 327 249

■ Main Fields of Activity
Wastewater
Water
Hydrology
Solid Waste
Urban Infrastructure

Vrijednost ukupnih radova	€ 17.5 mil.	= 100%
Izvedeno do kraja januara 2015	€ 9.6 mil.	= 55%
+ sa neplaćenim radovima ukupno	€ 0.7 mil.	= 4%

		59%
Vrijeme proteko od početka Projekta	29 mjeseci	
Mobilizacija, dvije turističke sezone, dva prekida radova oko Nove godine, obilne kiše tokom prve godine izvođenja	9 mjeseci	
Mjeseci rada	20 mjeseci	
<u>Prosječan mjesečni prihod</u>	€ 9.6 mil. / 20 mjeseci	= € 0.48 mil.
Građ.radovi	€ 9.08 mil. + € 0.7 mil. neplaćenih radova / 20 mjeseci	= € 0.49 mil.
Mašinski radovi	€ 0.52 mil.	
Elektro radovi	€ 0 mil.	
<u>Željeno vrijeme završetka Radova</u>	15.jun 2015.	= 4.5 mjeseca
Građ.radovi		4.0 mjeseca
Mašinski radovi		4.5 mjeseca
Elektro radovi		4.5 mjeseca
<u>Preostala količina radova</u>		
Građ.radovi	17.5 - 1.28 - 1.01 - 9.08 - 0.7 neplaćenih radova	= € 5.43 mil.
Mašinski radovi	1.28 - 0.52	= € 0.76 mil.
Elektro radovi	1.01 - 0	= € 1.01 mil.
<u>Potreban radni učinak / mjesečno u €</u>		
Građ.radovi	€ 5.43 mil. / 4 mjeseca	= € 1.36 mil.
Mašinski radovi	€ 0.76 mil. / 4.5 mjeseca	= € 0.17 mil.
Elektro radovi	€ 1.01 mil. / 4.5 mjeseca	= € 0.22 mil.
<u>Radni učinak koji je moguće postići:</u>		
Građevinski radovi	€ 0.49 mil. x 1.25 za poboljšanje rukovodstva i organizacije	= 0.61 mil.
	€ 0.61 mil. x 1.25 za dodatne ekipe	= 0.76 mil.
	€ 0.76 mil. x 1.8 za rad u smjenama (2 do 3 smjene)	= 1.37 mil.

<p><u>Vremenski rok potreban za završetak:</u></p> <p>Građevinski radovi, uz</p>	<p>€ 0.61 mil. / mjes. = € 5.43 mil. / 0.61 = 9 mjeseci do kraja jan 2016.</p> <p>€ 0.76 mil. / mjes. = € 5.43 mil. / 0.76 = 7.2 mjeseci do poč.dec. 2015.</p> <p>€ 1.37 mil. / mjes. = € 5.43 mil. / 1.37 = 4 mjeseci do poč.juna 2015.</p>
--	--

Ovo pokazuje da je moguće kompletirati Radove do ljetne sezone 2015 (pogledati Aneks za produženje Roka)

ali

Izvođač zavisi od Podizvođača koji nisu voljni ili u mogućnosti da pojačaju kapacitete niti da uvedu rad u smjenama.

Takođe, Podizvođači vjerovatno nemaju mnogo udjela u radovima na ispitivanju i popravci cjevovoda položenih od strane nesolventnog bivšeg glavnog Podizvođača Sempera.

Izvođač bi sam trebao da angažuje dodatne ekipe za ispitivanje / popravku cjevovoda položenih od strane Sempera kao i za polaganje drugih cjevovoda.

Uslijed nedostatka novčanih sredstava, Izvođač ovo do sada nije učinio. Izvođač planira da angažuje dodatnu ekipu na ispitivanju čim primi iznos Privremene situacije br. 13.

Ne treba očekivati da bi eliminisanje Izvođača pojačalo sadašnji Podizvođačev radni učinak.

2 Pretpostavka Izvođačeve finansijske situacije

Naravno, Rukovodilac izgradnje nema uvid u Izvođačeve knjige, ali situacija izgleda sledeća:

- Izvođač je potrošio sva sredstva koja je do sada primio a uz to ima da plati znatne račune
- Osim za elektro radove, najvjerovatnije ne postiže nikakav profit
- Svi radovi se plaćaju samo u iznosu od 65% svoje vrijednosti dok se Avans ne odplati a po tom, u iznosu od 90% do Primo-predaje Radova. Ovo znači da se iznosi 1,58 mil. povrata Avansa i 0.79 mil. retenzije skupljaju do Primo-predaje Radova, što je donekle ublaženo viškom u elektro radovima.
- Nije poznato ali je vrlo vjerovatno da Izvođač neće biti u stanju da injektira spolja do 2 mil. eura u Projekat niti da će naći dobavljače i podizvođače voljne i sposobne da čekaju dovoljno dugo na svoje plaćanje.
- Dovoljan protok novca je osnovni uslov za tehničko moguće izvođenje radova. Bez dovoljno protoka Izvođač će, u najboljem slučaju, nastaviti, sa umanjenom stopom progressa.
- Naplata odštete za kašnjenje bi najvjerovatnije potpuno paralisala Izvođačeve aktivnosti i kao posledica toga, Investitor bi bio prinuđen da raskine Ugovor.

3 Izvođačev protok novca

Bez dovoljno sredstava, Izvođač nije u stanju da izvodi Radove u skladu sa predviđenim.

Interpretacija Ugovora sa ciljem da se plati što je manje moguće izvedenih radova je kontraproduktivna za progres radova, ukoliko se želi nastavak Ugovora. To znači da Ugovor legitimizuje, npr. plaćanje zemljanih radova za neispitane cjevovode, kao i neplaćanje istih tih radova prije završetka ispitivanja, utičući znatno na Izvođačev protok novca u zavisnosti od toga da li se najboljim načinom za kompletiranje Projekta smatra nastavak Ugovora ili raskid Ugovora. Ako Izvođač nema dovoljno sredstava a plaćen je za radove samo 65% tokom dužeg perioda, a u slučaju naplate odštete za kašnjenje znatno manje, vrlo je vjerovatno da ovo ne može funkcionisati.

Najekonomičniji način da se kompletira Ugovor je najvjerovatnije njegovo izvođenje od strane sadašnjeg Izvođača u realnom roku i uz realan radni učinak.

Prema tome, Izvođač bi trebao biti plaćen za izvršene radove što je prije moguće u skladu sa Uslovima Ugovora. Sa preostalih 5 mjeseci do ljetne sezone i uz radove u vrijednosti od približno 6 miliona eura, iznos od minimalno 0.93 miliona po privremenoj situaciji ne bi trebalo da predstavlja problem, ali je moguće fleksibilno ih rasporediti.

Dodatni podizvođač bi ubrzao progres radova. Nastavak uz aktuelne podizvođače nakon prekida Ugovora vjerovatno ne bi ubrzalo progres radova

4 Ugovorni uslovi plaćanja

- Trebalo bi izbjeći ulaganje odštetnog zahtjeva od strane Izvođača zbog nepoštovanja potklauzule 14.6 OUU (Opštih Uslova Ugovora).

“(a)... Rukovodilac izgradnje je dužan da izda Investitoru Privremenu situaciju u kojoj je naveden iznos koji Rukovodilac izgradnje pravično utvrđuje kao plativ...”

“u slučaju da određena isporuka ili radovi izvedeni od strane Izvođača nisu u skladu sa Ugovorom, iznosi troškova popravke ili zamjene mogu biti zadržani dok se takva zamjena ili popravka ne izvrši, i/ili ;

(b) ako Izvođač ne izvrši neku od obaveza ili radove po Ugovoru, a bio je o tome obaviješten od strane Rukovodioca izgradnje, vrijednost takvih radova ili obaveza ne mora se isplatiti do njihovog izvršenja.”

Ugovor i njegova primjena ne bi trebali da se interpretiraju u svrhu oduzimanja vitalnih sredstava (finansijska sredstva za izvođenje radova.)

Netačna interpretacija, ako se prepozna kao takva, bi omogućila Izvođaču (nakon najave) da suspenduje radove ili da smanji dinamiku radova te da uloži zahtjev za naknadu troškova i produženje Roka.

Uzimajući u obzir način na koji je plaćanje Izvođaču vršeno do sada za vrijeme izvođenja Ugovora ovakav scenario nije vjerovatan. Želimo da Vas podsjetimo da je Izvođač i dalje u pozitivnom balansu plaćenog/otplaćenog Avansa u iznosu od 1,58mil €. Pri nastavku radova nakon ljetne sezone 2014 Izvođač je dodatno primio iznos od 0,77mil € a zahtjevi za uplate u periodu od oktobra 2013 do jula

2014 su prihvaćene bez Ugovorom predviđenih ograničenja u minimalnom iznosu.

Međutim, preporuka data u gornjem tekstu bi trebala da bude smjernica za predstojeći period izvođenja Ugovora kako bi se obezbijedilo smanjenje Investitorovog rizika u slučaju da ovaj Ugovor završi na sudu.

5 Odšteta za kašnjenje

Datum početka naplate odštete za kašnjenje bi trebao biti neosporan.

Izvođač je uložio zahtjev za Produženje Roka iz nekoliko razloga.

Svaka arbitraža bi mogla da smatra određeno produženje opravdanim, sa posledicom da naplata odštete, kojom se rano opterećuje Izvođačev protok novca dajući time pravo na određena potraživanja od 18.februara.

Za Izvođača je od vitalne važnosti da izbjegne plaćanje odštete. Za uzvrat produženju Roka do ljeta 2015 Izvođač bi vjerovatno prihvatio produženje bez finansijskih implikacija, uz novi Dinamički plan sa markerima, eliminaciju svih razloga za potraživanja, uz angažovanje nominovanog Podizvođača ukoliko se definisani markeri ponovo prekorače.

Izvođač će vjerovatno osporiti početak naplate odštete za kašnjenje počevši od 18.februara 2015 uzimajući u obzir njegova razna potraživanja za produženje Roka.

Uz početak naplate odštete 16.septembra 2015 i nastavak Ugovora, kompletan iznos od 10% vrijednosti Ugovora će biti dostignut 05.aprila 2016 a počinjući od 16.juna 2015 – 01.januara 2016.

6 Ispitivanje

Ispitivanje cjevovoda položenih prije prošlogodišnje ljetnje pauze od strane nesolventnog Podizvođača Semper mora da bude izvedeno od strane Izvođača, bez odgovornosti sadašnjeg Podizvođača za ove cjevovode.

U svakom slučaju ekipe za ispitivanje moraju da se što prije dodaju, u cilju rasterećanja situacije i poboljšanja Izvođačevog protoka novca.

Izvođač mora da mobilize potrebne dodatne kapacitete čim primi iznos prema Privremenoj situaciji br.13 kao što je najavljeno, ili mora da angažuje imenovanom Podizvođača za ove radove. Mora se napraviti aneks Ugovoru. Cijena za ugradnju cijevi i šaftova mora da se u tom slučaju podijeli na ugradnju uključujući potrebne popravke sa čišćenjem i ispitivanje.

7 Podizvođač, imenovani Podizvođač

U skladu sa podklauzulom 4.4 OUU, "Svaki Podugovor treba da sadrži odredbu koja daje pravo Investitoru da traži prenos Podugovora na Investitora u slučaju raskida ugovora u skladu sa Članom 15.2 [Raskid Ugovora od strane Investitora]."

Izvođač još nije dostavio primjerke Podugovora.

Potrebno je da se utvrdi

- Da li su sadašnji angažovani Podizvođači ugovorno vezani, raspoloženi i sposobni da nastave svoj ugovor sa Investitorom

- Kakva je njihova finansijska situacija
- Koji njihovi za sada neplaćeni radovi se već mogu uplatiti Izvođaču.

S obzirom da neki od radova nisu pokriveni postojećim podugovorima, trebao bi da se angažuje dodatni Podizvođač prije Raskida Ugovora kako bi se ubrzali tekući radovi i kako bi Podizvođači pokrili sve preostale radove u slučaju Raskida Ugovora.

Kako Izvođač možda neće naći kandidata koji prihvata Izvođačeve uslove, Rukovodilac izgradnje može da imenuje Podizvođača kojeg će Izvođač angažovati pod prihvatljivim uslovima.

Podklauzula 5.2 OUU: *“U Ugovoru “imenovani Podizvođač” podrazumijeva Podizvođača kojeg Rukovodilac izgradnje, u skladu sa Podklauzulom 13 (Izmjene i modifikacije) nalaže Izvođaču da angažuje kao Podizvođača.”*

Izvođač će biti plaćen za svoje usluge sa 5% iznosa koji se plaća imenovanom Podizvođaču.

Podklauzula 5.2 OUU: *“Izvođač isplaćuje imenovanom Podizvođaču iznose koje Rukovodilac izgradnje ovjeri kao plative u skladu sa podugovorom. Ovi iznosi, uvećani za ostale troškove, su uključeni u Cijenu Ugovora u skladu sa stavom (b) Člana 13.5 [Provizorni iznos], osim kada je drugačije navedeno u Članu 5.4 [Dokaz o izvršenoj uplati].*

Imenovanje Podizvođača bi trebala da bude opcija u slučaju da Izvođač ponovo prekorači markere zadate novim Dinamičkim planom i ne angažuje sam dodatne kapacitete.

8 Raskid Ugovora od strane Izvođača (Podklauzula 16.2 OUU)

Izvođač ima pravo da raskine Ugovor uz 14 dana najave **u slučaju postojanja neusaglašenosti sa podklauzulama 14.6 i 16.1 OUU.**

Podklauzula 16.2 OUU: *“Izvođač može raskinuti Ugovor ukoliko:*

- a) ukoliko Izvođač u roku od 42 dana nakon izdavanja obavješteja po Članu 16.1 (Pravo Izvođača da obustavi radove) ne dobije prihvatljive dokaze u vezi sa neizvršenjem Člana 2.4 (Finansijski aranžmani Investitora),*
- b) ukoliko Rukovodilac izgradnje u roku od 56 dana od prijema Obračuna i prateće dokumentacije ne izda odgovarajući nalog za plaćanje,*
- c) ukoliko Izvođač ne primi iznos plativ na osnovu privremene situacije u roku od 42 dana nakon isteka roka navedenog u Članu 14.7*
- (d) ukoliko Investitor u značajnoj mjeri ne izvrši svoje obaveze iz Ugovora (npr. **Da obezbijedi građevinske dozvole pravovremeno?) tako da materijalno i nepovoljno utiče na Izvođačevu sposobnost za izvođenje Ugovora,***
- (e) ukoliko Investitor prekrši odredbe Člana 1.6 (Ugovor) ili Člana 1.7 (Prenos prava i obaveza iz Ugovora), ukoliko produžena obustava utiče na cjelokupne Radove, kao što je opisano u Članu 8.11 (Produžena obustava), ili*
- (d) ako Investitor postane nesolventan...”*

(Nema opravdanog razloga za raskidanje Ugovora od strane Izvođača. Gornje pozicije su navedene u svrhu kompletnosti. U svakom slučaju, ni jedno od navedenih ograničenja se ne treba prekoračiti – trebalo bi biti jasno koje potrebne građevinske dozvole eventualno nedostaju i ukoliko nedostaju, isti radovi bi se trebali isključiti iz Ugovora.)

9 Raskid Ugovora od strane Investitora (14 dana nakon najave)

U skladu sa podklauzulom 15.2 OUU Investitor bi mogao da nađe mnoge razloge za raskid Ugovora (Izvođačevo neizvršenje Ugovornih obaveza) nakon što Rukovodilac izgradnje izda nalog za korekciju grešaka i njihovu popravku u realnom specifikovanom roku, npr. *“bez opravdanog razloga:*

(i) ne nastavi sa izvođenjem Radova u skladu sa Članom 8 (Početak, kašnjenje i obustava), ili
(ii) ne postupi u skladu sa obavještenjem izdatim prema Članu 7.5 (Odbijanje radova) ili Članom 7.6 (Otklanjanje nedostataka) u roku od 28 dana od prijema takvog obavještenja
ili

ode pod bankrot ili nesolventnost, pod likvidaciju, ima sudsku ili administrativnu zabranu..” ili drugo.

“Nakon raskida Investitor može da kompletira radove i/ili angažuje neki drugi subjekat da to učini.”

Sada postoji dovoljno razloga da se Ugovor raskine od strane Investitora. Ovo nije vezano za datum 18.februar 2015, ali mora da se prati Ugovorom predviđena procedura:

Obavijestiti da Izvođač nije izveo bilo koje od obaveza iz Ugovora, dostaviti zahtjev Izvođaču za korigovanje nepravilnosti i definisanje realnog roka za iste radove.

Ukoliko Izvođač ne koriguje iste nepravilnosti ili ukoliko Izvođač ne postigne radni učinak u skladu sa svojim Dinamičkim planom, Investitor može, nakon isteka 14 dana od najave, da raskine Ugovor.

Podklauzula 15.4 OUU, Plaćanje nakon Raskida: Investitor može da

- *postupi u skladu sa Članom 2.5 (Potraživanja Investitora),*
- *obustavi dalja plaćanja u korist Izvođača sve do momenta dok se ne utvrde iznosi troškova izvođenja, završetka i otklanjanja nedostataka, odštete u slučaju kašnjenja (ako ih je bilo) i ostali troškovi koje je Investitor imao i/ili*
- *primi nadoknadu od Izvođača za sve gubitke ili štetu koju pretrpi Investitor, kao i za sve dodatne troškove za završetak Radova..”*

Unovči Garanciju za dobro izvođenje Ugovora u iznosima na koje Investitor polaže pravo u skladu sa Ugovorom u slučaju:

- da Izvođač ne izvrši potrebne popravke u roku od 42 dana od prijema Investitorovog naloga kojim se traže radovi na popravci, ili
- okolnosti koje ovlašćuju Investitora na raskid Ugovora pod Podklauzulom 15.2 (Raskid od strane Investitora) bez obzira da li je najava raskida uručena ili ne.

10 Aneks za produženje Roka

Za uzvrat produženju Roka Izvođač mora da se složi sa sledećim:

- Nema finansijskih implikacija
- Eliminisanje svih dosadašnjih postojećih osnova za buduća potraživanja
- Dinamički plan za sve preostale radove koji moraju biti izvedeni prije 15.07.2015 uz markere za svaki važan dio
- Obaveza za hitno obezbeđenje dovoljnih kapaciteta za završetak ispitivanja i popravki cjevovoda prije maja 2015.
- Obaveza za prihvatanje i organizovanje rada u smjenama na pozicijama gdje su markeri iz plana prekoračeni.

Herceg Novi Ugovor po Crvenoj Knjizi

Izvođač / Dobavljač	Celikcioglu, Turska
Datum potpisivanja Ugovora	03.07.2012.
Datum početka Radova	17.08.2012.
Rok za izvođenje Radova	16.02.2014.
Rok za završetak po Aneksu br. 3	17.02.2015.

- Aneksom br.1 Ugovoru potpisanim 31.07.2012 ugovoreno je da se Investitorova prava i obaveze iz osnovnog Ugovora prenose na kompaniju "Društvo za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture u opštini Herceg Novi".
- Aneksom br. 2 potpisanim 22.07.2013. iznos PDV-a je korigovan u skladu sa Zakonom Crne Gore.
- Aneksom br. 3 potpisanim 04.09.2014. Rok za izvođenje Radova je produžen do 17.02.2015.

Status Ugovora po Crvenoj Knjizi je detaljno prikazan u Privremenoj situaciji br.13 što uključuje do sada izvedene radove.

Ukupan postotak završenosti Ugovora je 59%

- Građevinski radovi 65%
  - Pumpne stanice 53%
  - Kanalizacioni cjevovodi 64%
  - Vodovodi 50%
- Mašinski radovi 41% (većinom nabavka materijala)
- Elektro radovi 0%

Do sada plaćeno

- €7,686,121.71 za izvedene radove
- €1,844,802.49 za preostali Avans
- € 765,522.30 Iznos retenzije u zamjenu za garanciju
- €1,862,233.80 PDV

Ovi iznosi su plaćeni iz

- KfW kredita III u iznosu 5,876,981.25
- KfW kredita IV u iznosu 1,340,715.25
- KfW donacije u iznosu 155,750.00
- Debt Swap 2,923,000.00
- PDV 1,862,333.80

Prema Privremenoj sit. br.13 ovjeren je, ali još neuplaćen, iznos od

- €1,068,182.97 za izvedene radove
- - €267,045.74 za otplatu avansa
- - €106,818.30 Iznos retenzije i
- €157,556.99 PDV
- = € 694,318.93

Konsultantovo viđenje očekivanog vremena potrebnog za finalizaciju Radova pod pretpostavkom da Izvođač održi sadašnju dinamiku radova ali da uključi jednu dodatnu ekipu za polaganje cjevovoda i još jednu za ispitivanje cjevovoda, kao što je najavljeno

Građevinski radovi, cjevovodi	početak decembra 2015.
Građevinski radovi, PS	kraj maja 2015. (pod uslovom da Izvođač odmah otpočne radove na svim pumpnim stanicama (na 3 pumpne stanice radovi još nisu otpočeli)
Elektro i mašinski radovi	sredina juna 2015.
Finalizacija čitavog Ugovora	januar 2016.

Treba pomenuti da bi cjevovodi koji spajaju PS Forte Mare sa PPOV-om i cjevovod za efluent iz PPOV-a mogli biti završeni kako slijedi:

B1 Kolektor za efluent

Izvedeno	1,050.30 m = 94%
Preostalo	69.7 m = 6%
Datum završetka uz raniji radni učinak od 7.1 m/sedmično	10.04.2015
Datum završetka uz sadašnji radni učinak od ~20m/sedmično	februar 2015
Ispitano	890 m = 80%
Ostalo da se ispita	210 m = 20%

B4 Potisni cjevovod od PS Meljine do PPOV-a

Kompletirana ugradnja 985 m cjevovoda ali bez ispitivanja

B5 Obalni kolektor Forte Mare – Meljine

Ukupna dužina	2,156 m
Završeno	1,513 m
Preostalo	643 m
Datum završetka uz raniji radni učinak od 24m/ sedmično	06.08.2015
Datum završetka uz sadašnji radni učinak od 48m/ sedmično	maj 2015
Ispitano	680 m = 45%
Ostalo da se ispita	833 m = 55%

Ostali cjevovodi

B 11 Obalni kolektor PS Bijela Zapad – PS Meljine Kružni tok

Ukupna dužina	8,297 m
Završeno	5,633 m = 68%
Preostalo	2,664 m = 32%
Datum završetka uz raniji radni učinak od 48.2 m / sedmično	= kraj februara 2016 + pauza ljeto 2015 = kraj maja 2016
Datum završetka uz sadašnji radni učinak (poslednja sedmica u januaru sa dvije ekipe) od 65.0 m /sedmično=	sredina novembra 2015 + pauza ljeto 2015 = sredina februara 2016

Mogla bi se uključiti jedna ili dvije dodatne ekipe.

Ispitano	3,598 m = 64%
Ostalo da se ispita	2,035 m = 36%

B 14 Obalni kolektor PS Bijela Brodogradilište - Bijela Zapad

Ukupna dužina	3,180 m
Završeno	2,874 m = 90%
Preostalo	306 m = 10%

Datum završetka uz raniji radni učinak od 23.1 m / sedmično = početak maja 2015.

Ispitano	1,510 m = 53%
Ostalo da se ispita	1,364 m = 47%

B 12 Potisni cjevovod PS Bijela Zapad - PS Meljine Kružni tok

Ukupna dužina	2,651 m
Završeno	2,164 m = 82%
Preostalo	486.2 m = 18%

Ugradnja zajedno sa B11 (u istom rovu)

Ispitano	1,149 m = 53%
Ostalo da se ispita	1,015 m = 47%

B 25 Obalni distributivni vodovod

Ukupna dužina	4,470 m
Završeno	1,883 m = 42%
Preostalo	2,587 m = 58%

Datum završetka uz raniji radni učinak od 150 m / sedmično

Radovi se mogu odvijati paralelno sa pozicijom B11 (isti rov) ili nakon B11

Datum završetka kao za B11

Ispitano	133.4 m = 7%
Ostalo da se ispita	1,749.6 m = 93%

B 15 Potisni cjevovod PS Bijela Brodogradilište – PS Bijela Zapad

Ukupna dužina	392,0 m
Završeno	368.3 m = 94%
Preostalo	23.7 m = 6%
Ispitano	368.3 m = 53%
Ostalo da se ispita	23.7 m = 47%

Pregled ispitivanja cjevovoda na vododrživost

Poz.	Ukupno m	Ugrađeno m	Ispitano m	Ugrađeno ali neispitano
B1	1120	1050	839	210
B2	1274	1274	-	1274
B4	985	985	-	985
B5	2056	1513	680	833
B6	125	125	110	110
B11	8297	5633	3598	2035
B12	2651	2165	1149	1016
B14	3180	2874	1510	1364
B15	392	368	368	-
B25	4470	1883	133	1750
B26	717	717	347	370
Ukupno	25367	18572	8734	9838

Opcije koje Investitor ima nakon 17.februara 2015.

1. Nastavak sa istim Izvođačem i približno sadašnjim radnim učinkom

Rezultat: Završetak Radova ne prije kraja 2015

Cjevovodi i pumpne stanice koji trebaju da se završe kako bi se PPOV snabdijevao otpadnom vodom mogli bi biti kompletirani do ljetne pauze.

Rizik: Nije izvjesno da li će Izvođač ostati solventan.

Potrebno: Aneks Ugovorom sa produženjem Roka do kraja 2015 uz markere i uslove navedene pod Aneksom

Saglasnost KfW banke

Ograničenja: Ne postoji opravdanje na Ugovornoj bazi za ovako dugo produženje Roka

Mogućnosti: Izvođač bi mogao da uključi dodatne ekipe i rad u smjenama u cilju ranijeg završetka radova

2. Naplata odštete za kašnjenje i još uvijek ne raskidanje Ugovora

Rezultat: Izvođač bi bio paralisiran uslijed nedostatka protoka novca.

Izvođač bi vjerovatno osporio početni datum naplate odštete za kašnjenje.

Konačno Investitor bi morao da raskine Ugovor.

Vrijeme bi bilo izgubljeno.

3. Raskidanje Ugovora od strane Investitora odmah

Rezultat: Postojeći podizvođači ne pokrivaju sve radove.

Dodatni Podizvođači ne mogu više biti angažovani od strane Izvođača.

Investitor mora da obezbijedi na tržištu dodatne kapacitete u skladu sa lokalnim zakonom;

Raspisivanje tendera

Rizik: Vrijeme bi bilo izgubljeno na tenderskom postupku.

Radovi izvedeni od strane dodatnih kapaciteta bi mogli biti skuplji.

Nije izvjesno da li će potrebni radovi biti završeni za snabdijevanje PPOV-a otpadnom vodom do ljetne pauze uz sadašnje Podizvođače.

Potrebno je prvo provjeriti sa Podizvođačima da li su voljni i imaju potrebne kapacitete da nastave Ugovor sa Investitorom.

4. Raskid Ugovora nakon određenog prikladnog produženja Roka

Rezultat: Radovi se nastavljaju kao sada. Izvođač planira da uključi dodatne kapacitete odmah po prijemu uplate prema Privremenoj situaciji br.13.

Svi razlozi za eventualna potraživanja bi bili otklonjeni Aneksom.

Kao što je prethodno navedeno, vjerovatno je da će radovi kojima se obezbjeđuje priliv otpadne vode u PPOV biti završeni na vrijeme.

Potrebno: Aneks Ugovoru kao što je prethodno navedeno uz produženje Roka do ljetnje pauze uz markere i uslove.

Saglasnost KfW banke

Rizik: Nije izvjesno da li će Izvođač ostati solventan.

Nakon završetka svih procedura ukoliko se pokaže da je Izvođač smetnja, Ugovor se može raskinuti i Radovi nastaviti sa Podizvođačima.

Konsultantova preporuka je, imajući na umu najbolje interese Projekta i Investitora, primjena opcije 4. Još uvijek je moguće da se Ugovor kompletira do ljetnje pauze bez raskidanja. Aneks bi trebao da se ugovori što prije.

U Zaključku, u vezi sa uspješnom primjenom Opcije 4, treba uzeti u obzir sledeće.

Ako Izvođač nastavi sa nezadovoljavajućim radnim učinkom, trebao bi biti obavezan da angažuje imenovanog Podizvođača.

Prednosti:

- Projekat će biti kompletiran u najkraćem mogućem roku, uz smanjenje troškova rukovođenja Projektom za Investitora i Izvođača.
- Izvođačevi problem sa protokom novca su umanjeni jer su svi troškovi plaćeni, uz dodatnih 5% za Izvođača.
- Nedostajući kapaciteti bi bili uključeni.
- Pravovremenu restauraciju površina mogu stimulisati Investitor/Rukovodilac izgradnje.
- Raskid Ugovora se može preduprediti.
- Izvođač zadržava reputaciju i prema tome bi se trebao složiti. Sporovi bi mogli biti izbjegnuti.
- Izvođač ima priliku da izbjegne angažovanje imenovanog Podizvođača pravovremeno djelujući bez njega.
- Izvođač je potreban ne samo za rukovođenje Podizvođačima već i u svrhu procesovanja plaćanja imenovanim Podizvođačima.
- Ne uzimajući finansije u obzir, uz kraći Rok za izvođenje, dodatni troškovi za imenovanog Podizvođača će najvjerovatnije biti pokriveni postojećim budžetom.

Potrebni pregovori sa Izvođačem i kandidatima za imenovanje bi trebali da se otpočnu bez odlaganja.

S obzirom na vrlo kratak rok do ljetne sezone, Investitor mora da bez odlaganja donese odluku o strategiji koju će primijeniti.

U bilo kojem slučaju raskida Ugovora, sve ovo će svakako morati da se obavi, uključujući potrebu za dodatnim vremenom i sredstvima, komplikovaniju proceduru i najvjerovatnije spor sa Izvođačem.

za Dahlem Consulting Engineers,
S poštovanjem

Klaus Oldorff

Vođa Tima / Glavni inženjer Nadzora